

eul_wid: swu-ab

Ἀμμώνιος ὁ Γραμματικός · Ammonius the Grammarian

On Improprieties

Περὶ ἀκυρολογίας

Period: Ὀψιμαρχία [Late Antique](#)
Dialect: Ἀττικίζουσα τεχνική [Atticizing Technical](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

ΠΕΡΙ ΑΚΥΡΟΛΟΓΙΑΣ Ἀκυρολογία ἐστὶ λέξεων τῶν περὶ τὸν αὐτὸν τρόπον
ἀναστρεφομένων οὐ προσεχῆς χρήσις.

- ^P γίνεται δὲ ἀκυρολογία, ὅταν τις ἀκύρῳ φωνῇ χρησῆται παρὲς τὴν κυριωτέραν, οἷον ἂν τις εἴπῃ ῥύγχος ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ πρόσωπον. ῥύγχος μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν τετραπόδων ζώων τάσσεται, ῥάμφος δὲ ἐπὶ τῶν πτηνῶν, ὄψις δὲ καὶ πρόσωπον ἐπὶ ἀνθρώπου.
- ¹ διαφέρει δὲ ῥύγχος καὶ πρόσωπον ὥσπερ τοῦ φωνεῖν τὸ ὠρύεσθαι καὶ τοῦ γῆμαι τὸ γήμασθαι καὶ τοῦ τεκεῖν τὸ γεννῆσαι καὶ τὸ σφάζαι τοῦ θῦσαι καὶ τὸ διαπονεῖσθαι τοῦ ἀγανακτεῖν· τὸ ὑπάγειν τοῦ πορεύεσθαι· τὸ ἰχθυᾶσθαι τοῦ κυνηγεῖν· τὸ τρίβων τοῦ ῥάκου· τὸ λίβανος τοῦ λιβανωτός· τὸ πτωχὸς τοῦ πένης· τὸ οὐλή τοῦ ὠτειλή· τὸ νεαρὸν τοῦ προσφάτου· τὸ βίος τοῦ ζωῇ· τὸ φωλεὸς τοῦ κοίτη· τὸ ἔνεκα τοῦ χάριν· τὸ θράσος τοῦ θάρρους· τὸ Σικελὸς τοῦ Σικελιώτου· τὸ πρότερος τοῦ πρώτου· τὸ ἕτερος τοῦ ἄλλος· τὸ ἐκάτερος τοῦ ἑκάστος· τὸ τίς τοῦ πότερος· τὸ δύο τοῦ δεύτερος· τὸ ἑαυτοὺς τοῦ ἀλλήλους· τὸ ὅλος τοῦ πᾶς· τὸ μέγας τοῦ πολὺς· τὸ μικρὸς τοῦ ὀλίγος· τὸ τηλικούτος τοῦ τοσοῦτος· τὸ ποῖος τοῦ πόσος· τὸ στρατὸς καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ στρατοπέδου· τὸ ἐπιμαχία τοῦ συμμαχία. διαφέρει μὲν οὖν τὸ φωνεῖν τοῦ ὠρύεσθαι, ὅτι τὸ μὲν φωνεῖν ἐπὶ ἀνθρώπου, τὸ δὲ ὠρύεσθαι ἐπὶ λύκων. ^[15]
- ² παρατηρητέον οὖν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ οἰκεῖον ἐκάστου ὄνομα οἷον μηκᾶσθαι ἐπὶ αἰγῶν, βληχᾶσθαι ἐπὶ προβάτων, μυκᾶσθαι ἐπὶ βοῶν, βρωμᾶσθαι ἐπὶ ὄνων, χρεμετίζειν ἐπὶ ἵππων, βρυχᾶσθαι ἐπὶ λεόντων, ἀρρίζειν ἐπὶ κυνῶν παρ' Ἀθηναίοις ἀπὸ τῆς ἀρ φωνῆς, παρ' ἡμῶν τούτοις τὸ ὑλακτεῖν λέγεται. καὶ ἐπὶ τῶν πτηνῶν κρώζειν μὲν ἐπὶ κορωνῶν καὶ κοράκων, κοκκύζειν δὲ ἐπὶ ἀλεκτρυόνων καὶ κοκκύγων, τρύζειν δὲ ἐπὶ τρυγόνων. καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. τὸ δὲ γῆμαι τοῦ γήμασθαι διαφέρει, ὅτι γαμεῖ μὲν ὁ ἀνὴρ, γαμεῖται δὲ ἡ γυνή. ^[10]
- ³ καὶ Ὅμηρος τὴν διαφορὰν τετήρηκεν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ γήμασθαι εἰπὼν (λ 273 sq.)· 'γῆμαμένη ᾧ υἱῷ· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξεναρίζας γῆμε', καὶ Ἀνακρέων (P.M.G. 424 Page = fr. 87 D. 2) διασύρων τινὰ ἐπὶ θηλύτῃ 'καὶ θάλαμος ἐν ᾧ κεῖνος οὐκ ἔγῃμεν ἀλλ' ἐγήματο', καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀμυμώνῃ (fr. 131 Mette = fr. 13 N. 2)· 'σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δ' ἐμοί'. τὸ τεκεῖν τοῦ γεννῆσαι διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν γεννῆσαι ἐπὶ πατρός, τὸ δὲ τεκεῖν ἐπὶ μητρός. ^[10]

- ὅθεν οὐ κυρίως εἴρηκεν Ὅμηρος (Ξ 434 Φ 2 Ω 693)· Ἐάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς, καὶ (Φ 188) ‘τίκτε{ι} μ’ ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσω· σφάξαι τοῦ θῦσαι διαφέρει, ὅτι θῦσαι μὲν τὸ θυμιάσαι—θύει γὰρ τὰ ἀρώματα—, σφάξαι δὲ τὸ ἱεουργῆσαι τι ζῶον. ^[5]
- ⁵ καὶ Ὅμηρος τὴν διαφορὰν αὐτῶν τετήρηκεν ἐπὶ μὲν τοῦ θῦσαι εἰπὼν (Ι 219)· ‘θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει’, καὶ (Ι 220) ‘ὁ δ’ ἐν πυρὶ βάλε θυηλάσ’, ἐπὶ δὲ τοῦ σφάξαι (Α 459 Β 422)· ‘αὐτὸν ἔρυσαν μὲν πρῶτον καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν’. διαπονεῖσθαι τοῦ ἀγανακτεῖν διαφέρει, ὅτι τὸ ἀγανακτεῖν μὲν ἐστὶ τὸ ὀργίζεσθαι, διαπονεῖσθαι δὲ τὸ περὶ τι καταγίνεσθαι καὶ ἐνεργεῖν. ^[5]
- ⁶ καὶ Ὅμηρος (Ε 84. 627 Η 442)· ‘ὥς οἱ μὲν πονέοντο’ τουτέστιν ἐπόνουν καὶ ἐνήργουν. καὶ τὸ σύνθετον διεπονούντο. ὑπάγειν τοῦ πορεύεσθαι διαφέρει, ὅτι πορεύεσθαι μὲν τὸ βαδίζειν, ὑπάγειν δὲ τὸ ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν βόας ἢ ἵππους ἢ τι τῶν ὁμοίων. ^[5]
- ⁷ καὶ Ὅμηρος (Π 148)· ‘ὑπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους’. οἱ δὲ βοηθοῦντες τῇ λέξει φασίν, ὅτι ὑπάγειν λέγομεν ἀντὶ τοῦ προάγειν ὥσπερ ὑπογραμμὸν ἀντὶ τοῦ προγραμμὸν καὶ ὑφηγητὴν ἀντὶ τοῦ προηγητὴν καὶ ὑφηγεῖσθαι ἀντὶ τοῦ προηγῆσθαι, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης ὁ κωμικός (Π p. 1188 M. = fr. 652 K.)· ‘ἐγὼ δ’ ὑπερῶ τὸν ὄρκον’, παντὶ προεῖς. καὶ οὕτως ὑπάγειν λέγομεν ἀντὶ τοῦ προάγειν, τουτέστιν εἰς τὸ ἔμπροσθεν πορεύεσθαι. καὶ κέχρηται τῇ λέξει Εὐπολὶς ἐν Βάπταις (Π p. 447 M. = fr. 79 K.)· ‘σὺ δ’ ὑπαγ’ εἰς τοῦμπροσθεν’. τὸ ἰχθυᾶσθαι τοῦ κυνηγετεῖν διαφέρει. ^[10]
- ⁸ κυνηγετεῖν μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ διὰ κυνῶν θηρία λαμβάνειν, ἰχθυᾶσθαι δὲ τὸ ἰχθύας λαμβάνειν. ὁ οὖν λέγων ‘ἐκυνηγέτησα τοὺς ἰχθύας’ ἀκυρολογεῖ. τρίβων τοῦ ῥάκους διαφέρει.
- ⁹ τρίβων μὲν ἐστὶ τὸ ἤδη ἀποβεβληκὸς τὰς κροκύδας παρὰ τὸ ἤδη τετριῖσθαι, ῥάκος δὲ τὸ διερρωγὸς ἱμάτιον, παρὰ τὸ διαρρεῖσθαι, ὥς Ὅμηρος (Ξ 512)· ‘ἡῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξις’, τουτέστι διὰ χειρῶν ἄξεις, περιβάλλεσθαι μὴ δυνάμενος. λίβανος τοῦ λιβανωτοῦ διαφέρει, ὅτι λίβανος μὲν αὐτὸ τὸ δένδρον καὶ ὁ τόπος, λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, τὸ θυόμενον. ^[5]
- ¹⁰ ὁ οὖν λέγων ‘λίβανον ἐπιτεθυκέναι θεοῖς’ ἀκυρολογεῖ, δέον γὰρ λέγειν λιβανωτόν. τὸ πτωχὸς τοῦ πένης διαφέρει, ὅτι πένης μὲν ἐστὶν ὁ διὰ τῆς πενίας τὰ πρὸς τὴν τροφήν πορίζων· πένεσθαι γὰρ τὸ ἐνεργεῖν, ὥς Ὅμηρος (Ε 84.
- ¹¹ 627 Η 442)· ‘ὥς οἱ μὲν πονέοντο’, τουτέστιν ἐπόνουν καὶ ἐνήργουν. πτωχὸς δὲ ὁ δι’ ἔνδειαν τῶν πρὸς τὴν τροφήν πτώσων, ὥς Ὅμηρος (ρ 226—228)· ‘ἀλλ’ ἐπειδὴ οὖν ἔργα κάκ’ ἔμαθεν, οὐκ ἐθελήσει ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον βούλεται, αἰτίζων βόσκειν ἢν γαστέρ’ ἀναλτον’. τὸ οὐλή τοῦ ὠτειλή διαφέρει, ὅτι οὐλή μὲν ἐστὶν ἡ ὑγιασμένη σὰρξ ἐκ τραύματος παλαιοῦ, ὥς Ὅμηρος (τ 393 ψ 74)· ‘οὐλήν τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασεν’, ὠτειλή δὲ τὸ πρόσφατον τραῦμα, παρὰ τὸ οὐτᾶσθαι. ^[5]
- ¹² καὶ Ὅμηρος μὲν τετήρηκεν τὴν διαφορὰν εἰπὼν (Δ 140)· ‘αὐτίκα δ’ ἔρρεεν αἶμα κελαϊνεφές ἐξ ὠτειλῆς’. τὸ νεαρὸν τοῦ πρόσφατον διαφέρει, ὅτι νεαρὸν μὲν ἐστὶ τὸ νεωστὶ ἀρυσθὲν ὕδωρ, πρόσφατον δὲ τὸ κρέας τοῦ νεωστὶ πεφασμένου ζώου.
- ¹³ φάσαι γὰρ τὸ φονεῦσαι, ὥς Ὅμηρος (Ν 447)· ‘τρεῖς ἐνὸς ἀντὶ πεφάσθαι’. ὁ οὖν λέγων ‘νεαρὸν τὸ κρέας’ καὶ ‘πρόσφατον τὸ ὕδωρ’ ἀκυρολογία. τὸ βίος τοῦ ζωῆ διαφέρει, ὅτι βίος μὲν ἐπὶ λογικῶν τάσσεται ζῶων, τουτέστιν ἐπὶ ἀνθρώπων, ζωῆ δὲ ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ {οὐ} ζῶων ἀλόγων. ^[5]
- ¹⁴ ὅθεν καὶ Ἀριστοτέλης (fr. deest Rose) τὸν βίον ὠρίσατο οὕτως· ‘βίος <ἐς> τὶ λογικοῖς’. φωλεὸς τοῦ κοίτη διαφέρει, ὅτι φωλεὸς μὲν ἐπὶ τῶν ἐρπετῶν ζῶων τάσσεται, κοίτη δὲ ἐπὶ ἀνθρώπων.

ὥστε ἐπὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων ῥητέον τὸ κοιτάζειν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρπετῶν τὸ φωλεύειν, ἐπὶ δὲ τῶν πτηνῶν τὸ νοσσεύειν. ὁ οὖν λέγων ‘νοσσιὰν τέκνων’ (tragic. fr. ad. 189 N. 2) ἀκυρολογεῖ. τέκνα γὰρ κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπων, νεοσσοὶ δὲ ἐπὶ ὀρνίθων, σκύλακες δὲ ἐπὶ κυνῶν, νεβροὶ δὲ ἐπὶ ἐλάφων, σκύμνοι δὲ ἐπὶ λεόντων. παρατηρητέον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὰ οἰκεῖα ἐκάστου ὀνόματα. τὸ ἔνεκα τοῦ χάριν διαφέρει περὶ τὴν τῶν προσώπων διαφοράν· τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐναντίων, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν οἰκείων καὶ φίλων· ὥστε ἄν τις εἴπῃ ‘Ὀδυσσεὺς ἐστράτευσεν εἰς Ἴλιον χάριν Ἀλεξάνδρου’ ἀκυρολογεῖ· τὸ γὰρ ὀρθὸν οὕτως ἔχον ἐστίν· ‘ἔνεκεν Ἀλεξάνδρου, χάριν δὲ Μενελάου καὶ Ἀγαμέμνονος’.^[5]

- 17 τὸ θράσος τοῦ θάρσους διαφέρει ὡς ἀρετὴ κακίας. τὸ μὲν γὰρ ἐπ’ ἀγαθοῦ λαμβάνεται, τὸ δὲ ἐπὶ κακοῦ· καὶ τὸ μὲν θαρσεῖν ἐπὶ τοῦ ἀνδρείου τάσσεται, τὸ δὲ θρασύνεσθαι ἐπὶ κακοῦ καὶ ῥιψοκινδύνου. διὸ καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοὶ ὠρίσαντο οὕτως· ‘θάρσος ἐστὶ τὸ τῆς ψυχῆς παράστημα μετὰ λογισμοῦ, θράσος δὲ ἀλόγιστος τόλμα’. ὅθεν Εὐριπίδης ἀμαρτάνει λέγων (Med. 469 sq.)· ‘οὔτι θράσος τόδ’ ἐστὶν οὐδ’ εὐτολμία φίλους κακῶς δράσαντ’ ἐναντίον βλέπειν’. τὸ δὲ Σικελὸς τοῦ Σικελιώτου διαφέρει, ὅτι Σικελοὶ μὲν εἰσιν οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ οἰκοῦντες βάρβαροι, οἱ ἀπὸ Σικελοῦ τοῦ Ἰταλοῦ βασιλέως κατοικήσαντες τὴν νῆσον, Σικελιώται δὲ οἱ ἀπὸ Ἑλλήνων πόλεων μετοικήσαντες εἰς Σικελίαν.^[5]
- 19 τὸ πρότερος τοῦ πρώτου διαφέρει, ὅτι τὸ πρότερος ἐπὶ δυοῖν τάσσεται, ὡς Ὅμηρος ἐπὶ Τληπολέμου καὶ Σαρπηδόνης (E 632)· ‘τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε’, τὸ δὲ πρῶτος ἐπὶ πλειόνων, ὡς Ὅμηρος ἐπὶ τῶν ἐννέα ἀριστεύων (H 162)· ‘ᾧρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων’. τὸ δ’ ἕτερος τοῦ ἄλλος διαφέρει.^[5]
- 20 τὸ μὲν γὰρ ἕτερος ἐπὶ δυοῖν τάσσεται, ὡς Ὅμηρος (B 217)· ‘φολκὸς ἔην, χωλὸς δ’ ἕτερον πόδα’, τὸ δὲ ἄλλος ἐπὶ πλειόνων ὡς Ὅμηρος (Γ 103 sq.)· ‘οἴσετε δ’ ἄρνόν, ἕτερον λευκόν, ἑτέρεν δὲ μέλαιναν, Γῆ τε καὶ Ἥελίω· Διὶ δ’ ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον’. τὸ δὲ ἑκάτερος τοῦ ἕκαστος διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν ἑκάτερ <ος> ἐπὶ δυοῖν τάσσεται, τὸ δὲ ἕκαστος ἐπὶ πλειόνων, οἷον ‘ἐπτά ἦσαν οἱ ἐπὶ Θήβας στρατεύσαντες· τούτων ἕκαστος μὲν πόλιν κατέσχε’.^[5]
- 22 τὸ μὲν πότερος ἐπὶ δυοῖν τάσσεται οἷον· ‘πότερος ἀνδρειότερος, Αἴας ἢ Ἑκτωρ’, τὸ δὲ τίς ἐπὶ πλειόνων, οἷον· ‘τίς ἀνδρειότερος τῶν ἐπ’ Ἰλίῳ στρατευσάντων’, τὸ δὲ δύο τοῦ δεύτερος διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν δύο ἐπὶ προσώπων τάσσεται, οἷον ‘δύο ἦσαν οἱ Διόσκουροι’, τὸ δὲ δεύτερος ἐπὶ τάξεως, οἷον ‘πρῶτοι παρετάξαντο Θηβαῖοι, δεύτεροι Πλαταιεῖς’.
- 23 τὸ δὲ ὅμοιον παρατηρητέον καὶ ἐπὶ τοῦ τρεῖς καὶ τρίτοι ἀντὶ τοῦ τρεῖς καὶ τέταρτον ἀντὶ τοῦ τέσσαρα ἀκυρολογία περὶ τὴν τάξιν τῶν ἀριθμῶν. {τινὸς ἀντὶ ἀλλήλοισι}. τὸ δ’ ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν ἑαυτοὺς ἐπὶ τῶν καθ’ ἑαυτοὺς λεγομένων τάσσεται, οἷον ‘Αἴας ὁ Τελαμώνιος καὶ Μενοικεὺς ὁ κρέων ἑαυτοὺς ἀπέκτειναν’, τουτέστιν ἑκάτερος ἑαυτὸν.^[5]
- 24 τὸ δὲ ἀλλήλους ἐπὶ τῶν συμπεπλεγμένων, οἷον ‘Ἐτε{ρ}οκλῆς καὶ Πολυνείκης ἀλλήλους ἀπέκτειναν’, τουτέστιν ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον. ὅθεν καὶ Μένανδρος ὁ κωμικὸς ἀκυρολογεῖ λέγων (fr. 711 Koerte 2)· ‘οὐκ ὀρίσαμεν αὐτοῖς ἤδη εἰμὶ σῶς’. τὸ ὅλος τοῦ πᾶς διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν ὅλος ἐφ’ ἐνὸς τάσσεται, οἷον ‘ὅλος κατατέτρωται ὁ ἄνθρωπος’.^[5]
- 25 τὸ δὲ πᾶς ἐπὶ ποσότητος καὶ πλειόνων, ὅταν λέγωμεν ‘ὁ πᾶς ἄνθρωπος κατατέτρωται’. τὸ μέγας τοῦ πολὺς διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν μέγας ἐπὶ πηλικότητος τάσσεται, τὸ δὲ πολὺς ἐπὶ ποσότητος· ὁ μέντοι Ὅμηρος καὶ αὐτὸς ἐναλλάσσει καὶ τὰς ἐμφάσεις (H 156)· ‘πολὺς γὰρ τε ἔκειτο παρήγορος ἔνθα καὶ ἔνθα’, ἀντὶ τοῦ μέγας.^[5]
- 27 τὸ μικρὸς τοῦ ὀλίγος διαφέρει· τὸ μικρὸς ἐπὶ πηλικότητος, τὸ ὀλίγος ἐπὶ ποσότητος, ὅθεν ὁ λέγων ‘μικρὸν ὕδωρ’, ἀντὶ τοῦ ὀλίγον, ἀκυρολογεῖ. τὸ τηλικούτος τοῦ τοσοῦτος διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν τηλικούτος ἐπὶ πηλικότητος τάσσεται, τὸ δὲ τοσοῦτος ἐπὶ ποσότητος.

- 28 Ὅμηρος μέντοι καὶ ταῦτα ἐναλλάσσει διὰ τὰς ἐμφάσεις (I 485)· ‘καὶ σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοείκελ’ Ἀχιλλεῦ’, ἀντὶ τοῦ τηλικοῦτον. τὸ ποῖος τοῦ πόστου διαφέρει, ὅτι τὸ μὲν ποῖος ἐπὶ ποιότητος τάσσεται, τὸ δὲ πόστος ἐπὶ ποσότητος· ὅθεν ὁ λέγων ‘ποία ἐστὶν ὥρα;’ ἀκυρολογεῖ, ἀντὶ τοῦ πόστη. ^[5]
- 30 στρατὸς καὶ στράτευμα τοῦ στρατόπεδον διαφέρει, ὅτι στρατὸς καὶ στράτευμα τὸ πλῆθος, στρατόπεδον δὲ ὁ τόπος ἔνθα ἴστανται οἱ στρατοί. τὸ δὲ ἐπιμαχία τοῦ συμμαχία διαφέρει, ὅτι ἐπιμαχία μὲν τὸ πολεμοῦντι, συμμαχία δὲ καὶ τὸ πολεμοῦντι καὶ τὸ πολεμουμένῳ.
- 32 δυσωπεῖσθαι τὸ ὑφορᾶσθαι μόνον ἐστίν, οὐ τὸ αἰδεῖσθαι καὶ ὀκνεῖν. θέσις καὶ ὑπόθεσις διαφέρει.
- 33 θέσις μὲν ὑποθήκην λα <β> εἶν, ὑπόθεσις δὲ ὑποθήκην δοῦναι. δίκη γὰρ <φῆς> διαφέρει.
- 34 δίκη μὲν ἢ περὶ τῶν ιδίων, γραφή δὲ ἢ περὶ τῶν κοινῶν, <εὐθύνη δὲ ἢ ἐπὶ τῶν ἀρξάντων> . εὐθύνη ζήλου διαφέρει.
- 35 εὐθύνη ἢ [...] τῶν ἀρξάντων, ζήλος δὲ ἢ μίμησις. εὐφραίνειν τοῦ τέρπειν διαφέρει.
- 36 εὐφραίνειν τὸ μετὰ ὠφελείας ψυχαγωγεῖν, τέρπειν δὲ τὸ μετὰ χαρᾶς. ἐπιστεῖλαι τοῦ ἐπισκῆψαι διαφέρει.
- 37 ἐπιστεῖλαι μὲν διὰ γραμμάτων, ἐπισκῆψαι δὲ διὰ λόγων. βοὸς πούς καὶ βόειος διαφέρει.
- 38 βοὸς πούς ἐπὶ ζῶντος, βόειος δὲ ἐπὶ τεθνεῶτος. εὐεργεσία χάριτος διαφέρει.
- 39 εὐεργεσία ἐπὶ μεγάλοις, χάρις ἐπὶ μικροῖς. εἰπεῖν τοῦ διαλεχθῆναι διαφέρει.
- 40 εἰπεῖν ἐν δυσ(ι) ῥή(μασι) τάσσεται, διαλεχθῆναι ἐπὶ πλέοσι. καταδουλοῦσθαι τοῦ καταδουλοῦν διαφέρει.
- 41 καταδουλοῦσθαι ἑαυτῷ, καταδουλοῦν ἑτέρῳ. τὸ μ[νηστε]ύειν τ[οῦ μνηστεύε]σθαι δ[ια]φέρει.
- 42 μν[ηστεύειν] αὐτῷ, μνηστεύεσθαι ἑτέρῳ. ἄρχειν τοῦ κρατεῖν διαφέρει.
- 43 ἄρχειν μετὰ λόγ(ου), κρατεῖν τῆς ἰσχύος. χρήματα καὶ χρῆμα διαφέρει.
- 44 χρ[ρήματα] χρῆμα δὲ τὸ [.....] τὸ παρέχειν τοῦ παρέχεσθαι διαφέρει.
- 45 παρέχειν οἷον ἐσθῆτα ἢ ἔκπομα, παρέχεσθαι δὲ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις. νηνεμία εὐδίας διαφέρει.
- 46 νηνεμία ἐπὶ ἀνέμων, εὐδία ἐπὶ ἀέρος. ἢ δὲ γαλήνη ἐπὶ θαλάσσης. ἐπιβάτης ἀναβάτου διαφέρει.
- 47 ἐπιβάτης ἄρματος, ἀναβάτης ἵππου. ἀναστῆναι τοῦ ἐγερθῆναι διαφέρει.
- 48 ἀναστῆναι ἐγρηγορότως, ἐγερθῆναι τὸ ἐξ ὕπνου. ἔπαινος ἐγκωμίου διαφέρει.
- 49 ἔπαινος τὸ βραχύ, ἐγκώμιον τὸ πολὺ. πότε καὶ πηνίκα διαφέρει.
- 50 τὸ μὲν γὰρ πότε ἐπὶ χρόνου, τὸ δὲ πηνίκα ἐπὶ ὥρας. χορηγεῖν τὸ ἀφ’ ἑαυτοῦ καὶ χωρὶς ἀνάγκης καταβάλλειν, εἰσφέρειν δὲ τὸ κατὰ ἀνάγκην καταβάλλόμενον.